

Twefis,

ΤΟΥΑΣΙΣ & ΤΥΕΣΙΣ appellari videtur, apud quem tamen Librariorum incuria suo loco exulare existimo. Cum enim ΤΥΕΣΙΝ & ΤΙΝΑΜ in remotiori Britannia parte, ubi Scoti nunc agunt, ille statuerit: & hæc regio Τεσι & Τίνα includitur, si in veterem Geographum Criticus esse ausim, postliminio huc in sua loca revocarem, & cum bona, uti spero, Scotorum venia, qui nulla habent flumina quibus hæc nomina vere asserant. ΤΕΣΙΣ è saxeto illo Stanemore erumpit, raptisque secum multis undique torrentibus, per rupes fluens, è quibus ad Egleston, ubi monasterium C. Britannia & Richmondia Comes posuit, marmora caduntur, primum Bernardcastle, id est, Barnardi castrum pulsat, à Bernardo Balliolo Ioannis Ballioli Scotorum Regis abavo constructum, & denominatum. Verum Ioannes iste Balliolus, quem Edwardus Primus Scotorum Regem declaverat, illud amisit cum aliis in Anglia possessionibus, quod fidem Edwardo datam prodidisset. Quo tempore Rex Antonio Dunelmensi Episcopo infensor hoc castrum (ut habet liber Dunelmensis) cum pertinentiis ab eo abstulit, & Comiti de Warrwicke contulit, Herks & Hertnes Roberto Cliffordo, Kewerston Galfredo de Hertpole, quæ Episcopus habuit ex foris-factura I. de Balliolo, R. de Brus, & Christophorus de Seton. Sed paucis post annis Lodovicus de Bellemonte Episcopus regio Francorum sanguine natus, qui literarum, ut scribitur, omnino expers, de hoc castro, & ceteris possessionibus litem intendit, causamque obtinuit, lata in hæc verba sententia, Episcopus Dunelmensis debet habere foris-facturam guerrarum infra libertates Episcopatus, ut Rex habet extra. Iuxta Strettham cernitur, ubi diu habitavit præclara & equestris familia de Arcubus sive Bomes, quæ subinde difficillimis temporibus egregiam principi & patriæ navavit operam. Genus vero repetit à W. de Arcubus, cui, ut legi, Alanus Niger Britannia & Richmondia Comes concessit his verbis, ut gestaret pro Armis Scutum Britannia cum tribus arcubus desuper.

Non quinque hinc mille passus abest paulo remotius à Τεσι Standrope, quod & Stainthorpe, id est, Vicus Saxeus dicitur, oppidulum mercatorium, ubi Collegiata erat ecclesia Nevillorum & opus, & tumulus. Huic contiguum est Rabye, quem Cnuto sive Canutus Rex Danicus ecclesie Dunelmensis, una cum circumvicino agro & Standrope libere in perpetuum possidenda donavit. A quo tempore (ut habet author meus) familia Nevillorum, sive de Nova villa, Raby de ecclesia tenuit reddendo quatuor libras, & cervum quotannis. Stemma enim illi à Waltheofo Northumbria Comite, è cuius progenie cum Robertus filius Maldredi Dominus de Raby filiam Galfredi Nevill Normanni duxisset, (cujus avus Gilbertus Regis Guilielmi Primi Admirallus perhibetur) posterius Nevillorum nomen asciverunt, & in familiam longe numerosissimam & potentem succreverunt, qui castrum admodum spatiosum hic erexerunt, quod eorum prima & præcipua erat sedes. Hæc duo Stainthorp & Raby tantum fluviolo separantur, qui post pauca miliaria in Τεσι defertur prope Selaby, ubi nunc sedes familiae Brakenburiorum, & sua vetustate, & congiis cum hæredibus Dentoni & Wicliffi insignis.

Britannia.

Τεσι inde lapsus per Sockburne, antiquæ & nobilis familiae de Cogniers domicilium, è qua fuerunt Barones Coigniers de Hornby (quorum hæreditas multum ad aucta nuptiis hæredum Darcy de Menill, & Guilielmi Nevill Comitis Cantii & Domini Fauconberg, patrum memoria ad Atherstonos, & Darcios demigravit) prope Derlington frequens forum agitur, quod Seir filios Vlphi Saxo, impetrata ab Etheldredo Rege venia, ecclesie Dunelmensi donavit, Hugoque de Puteaco, sive Pudsey, templo, & ædificiis exornavit. In hujus agro tres sunt miræ profunditatis putei, Hellkettels vocat vulgus, id est, inferni caldaria, quia per antiperistasin calefcit in illis aqua. Prudentiores hausta terræ motu tellure subsedisse credunt, & probabiliter quidem. Legimus enim in Chronicis de Timmouth, Anno Domini 1179, in Natali Domini, apud Oxenhall in territorio de Derlington, in Episcopatu Dunelmensi, elevarit se terra in altum ad similitudinem proceræ turris & mansit ab illa die quasi immobilis usque ad vesperam, & tunc cecidit tam horribili strepitu, ut vicinos terruit omnes, & absorbit eam tellus, & fecit ibidem puteum profundum, qui est ibi in testimonium usque in hodiernum diem. Illos autem subterraneos habere meatus, & exitus Cuthbertus Tunstallus Episcopus primus deprehendit, reperto in Τεσι ansere, quem signatum in horum majorem experiundi gratia demiserat. Post Derlington nulla quæ melioris nothæ oppida adposita habet Τεσι, sed viridantium camporum margines, & rusticanas villas flexuoso meatu lambens, tandem amplo ostio in Oceanum se ejicit, unde Trianguli basis ad oram maritimam inchoatur.

Littus hinc in Septentriones decurrit uno & altero tantum amniculo interscissum, juxta Gretham, ubi egregium Hospitale posuit Robertus Dunelmensis Episcopus, cum accepisset loci Manerium dono Domini Petri de Monte-forti. Huic proximum est Claxton, quod insigni in hoc tractu familiae nomen fecit, cujus libentius meminerim, quod ex eadem fuerit T. Claxton venerandæ antiquitatis summus admirator. Littus inde promontoriolo solum uno prominet vix septem supra Τεσι ostium milliariibus, cui Hartlepole emporium celebre, & statio fida, situ percommodo insidet. Heortu Beda vocare videtur (quod Huntingdonensis Cervi insulam interpretatur) ubi Hej mulierem religiosam monasterium olim fundasse memorat: si Heortu non sit potius territorii illius nomen, quod Dunelmensis liber innuit, & Heort-nessè alibi appellat, quod in mare longius procurrit. Ab hoc per xv mille passus littus continuum sparsim oppidis redimitum grata facie navigantibus aridet, donec VEDRÆ flumini se aperit, sic enim Ptolemæo nominatur, qui Bedæ Wirus, Saxonibus weopg 7, & nobis WVerè. Hic in ipso trianguli apice, parte scilicet regionis ad Occasum extremâ, è duobus rivulis Kell-hop, & Burn-hop coalescit, qui ubi in unum coierint, hoc nomen assumit, & in Orientem properat per vasta ericeta, magna Episcopi vivaria, & Witton castrum Dominorum de Evers, qui antiquæ sunt in hoc agro nobilitatis, utpote à Dominis de Clavering, & Warkworth nati, & à Vecis & Attonis Baronibus per filias oriundi, bellicæ virtutis gloria clari,

Coignier Barones.

Derlington.

Hellkettels.

Pueti profundi.

Nobiles Sur-Teis dicti, id est, super Τεσι ad hunc olim floruerunt.

Gretham.

Hartlepole.

Promontorium in nostra lingua Nefse dicitur.

Vedra fl.

Were.

Witton. Barones Evers, five de Eure.

Barnard castle.

Strettham.

Bowes.

Raby castle.

Nevillorum familia.

Selaby.

Gggggg